בוודאות [**ודאי** ע"פ שו"ע, (כמובן ע"י שהשתדל בזה בעבר או גם בהווה. וכיו"ב השערה ע"פ שו"ע] אז ער וועט ניט קענען איינשלאפן ווערן בסוכה - דארף ער מלכתחילה ניט פראווען עס. דאס איז אויך בפשטות דער טעם פארוואס כ"ק מו"ח אדמו"ר איז ניט געשלאפן אין סוכה: זיצנדיק אין סוכה האט ביי אים מאיר געווען **בגלוי** דער אור מקיף פון סוכה און דאס האט אים **ניט דערלאזט** איינשלאפן צו ווערן אין סוכה... במצב וועגן וועלכן עס רעדט כ"ק אדמו"ר האמצעי אדער (הנהגת) כ"ק מו"ח אדמו"ר אז דער גודל הגילוי שבהסוכה איז א מניעה ועיכוב צו שינה, איז מען **דערפאר גופא** פטור פון שינה בסוכה וויבאלד אז אויך בבית וואלט מען ביי אזא מצב ניט געקענט שלאפן".

הוסיף רבינו ואמר: ישנם גם חסידים שאינם **מרגישים** את קדושת המקום, כך שבוודאי יוכלו "למצוא תנומה לעפעפיהם" בסוכה, מכל מקום, גם להם יש זיקה לטענת פטור 'מצטער מחמת האור מקיף',[73] וזאת בהתחשב עם כמה אפשרויות, אשר היסוד והצד השווה בכולם הוא 'סוד התקשרות' החסידים עם הרבי ותורתו[74], וז"ל רבינו: "דער ניט

73. ולא רק בגלל הטעמים המובאים בפוסקים הנ"ל.

74. כל זה אמר רבינו כתוספת לטעם העיקרי **והפשוט**: "מ'זעט דאך אבער אין דער הנהגה פון כמה וכמה, אז אויך אזעלכע וואס זיינען נאך **ניט** אין דער דרגא פון (קענען) מרגיש זיין דעם "אור מקיף" שבסוכה, זיינען זיך ניט נוהג צו מהדר זיין צו שלאפן אין סוכה (כאטש אז באכו"ש זיינען זיי מהדר אפילו במקום שאין חיוב), איז די הסברה אין דעם **בפשטות**: חסידים, זייענדיק **מקושר** צו רבותינו נשיאנו, לערנען תורתם (ע"מ לעשות) און גייען בדרכיהם - איז מנהג רבותיהם בידיהם" (לקו"ש שם ס"ח). פירוש: אם לא הי' מנהג בית הרב וענין מיוחד שלא לישון בסוכה, אז הי' ראוי להמהדרים להחמיר בענין השינה בסוכה [וכמו שפסק הרמ"א ורבינו הזקן ש"טוב להחמיר" בזה] אבל מכיון שיש באי השינה בסוכה: (א) מנהג שנהגו בו רבותינו, מנהג המיוסד על (ב) תורת רבותינו, וכפשי"ת לקמן שהוא "כדי לשמור על קדושת הסוכה, וכדי לעורר ולהגביר יחס של קדושה לסוכה", על כן אין אנו נוהגים להחמיר בענין זה.

[וגדולה מזה מצינו בעל חידושי הרי"מ זצ"ל ובנו בעל השפת אמת זצ"ל ונכדו בעל האמרי אמת זצ"ל נהגו לבטא את ה"דלי"ת" בקריאת שם ה' [ובשם אדנ"י] בניקוד שוא ולא - כמו שצריך להיות לכתחילה - בחולם, כך שע"פ הלכה לא יצאו יד"ח בקריאתם וכו' אלא **בדיעבד**. הרה"ק בעל "אמרי אמת" זצ"ל כתב דיש בענין זה דברים עמוקים בגו ["מה שלא ניתן לכתוב"], דברים שיסודתם בכתבי האריז"ל וכיו"ב: כששאלוהו למה אינו מקפיד לומר את השם כהלכתו ענה ואמר: "הטבת לשאול, וכבר היא טענה ישנה, ואם כה **בדיעבד** הכי קיימא לן קרא ולא דקדק באותיותיה יצא, קל וחומר בנקודותיה, ואשר אני עושה כה וכה - **מצד מנהג אבותי**". - ראה מכתבי תורה ל"מרן רבי אברהם מרדכי זצוקללה"ה מגור בעל אמרי אמת" (תל אביב תשמ"ז), סימן כ"ה (עמוד מ') ושם סימן כ"ז (עמוד מב)].

רבינו זי"ע הי' רגיל להראות מקור לענין גודל החשיבות וחיבת הקודש למנהגי רבותינו זי"ע אפילו כאלו שיש בהם צד קולא מהא דאיתא במסכת סוכה (לב, ע"ב): תנא, עץ עבות, כשר. ושאינו עבות, פסול. היכי דמי עבות, אמר רב יהודה, והוא דקיימי תלתא תלתא טרפי בקינא (פירש"י: שלשה עלין בקן אחד יוצאין מתוך עוקץ אחד). רב כהנא אמר: אפילו תרי וחד (פירש"י: שני עלין בעוקץ אחד, ועלה אחד מלמטה, ועולה ורוכב על השנים). רב אחא בריה דרבא מהדר אתרי וחד (פירש"י: אף על גב דתלתא בחד קינא **כל שכן דכשר**), **הואיל ונפיק מפומיה דרב כהנא**. אמר ליה מר בר אמימר לרב אשי, אבא, לההוא הדס שוטה קרי ליה. [וראה גם פסחים קיד, סע"ב]. ובנדו"ד ראה שיחה הנ"ל (הערה 64) סעיף ח.

אוצ"ח 1234567
אוצר החכמה

פירן זיך בפועל כהנהגת רבותיהם בכל מה שאפשר - מאכט ביי זיי א צער וואס המצטער איז פטור מן הסוכה. ויתירה מזו בנידון דידן וואס דער מיטעלער רבי האט דעם ענין געמאנט פון חסידים (ווי כ"ק מו"ח אדמו"ר האט דערציילט אין דער שיחה) - קען ער, השייך לרבותינו נשיאנו, ניט שלאפן רואיקערהייט אין סוכה. ווייל כאטש דער אור הסוכה איז ניט מבלבל זיין שינה - איז ער דאך אבער מצטער דערפון גופא, פארוואס האלט ער ניט ביי דער מדריגה אז דער אור הסוכה זאל ביי אים לייכטן כ"כ בגלוי ביז ער זאל ניט קענען שלאפן אין סוכה; און אפילו איינער וואס אים ארט ניט פארוואס ער איז ניט מרגיש דעם אור שבסוכה - איז ער אבער זיך מצטער פארוואס **דער ווארט פון מיטעלער רבי'ן** דערנעמט אים ניט; און מצד דעם איז דער **שלאפן** אין סוכה גורם ביי אים א צער[75] - היתכן ער קען שלאפן בלי צער אין סוכה - און המצטער פטור מן הסוכה".[76]

אוצר החכמה

וראה גם אג"ק כרך יז אגרת ו'שעא ["בתמהון קראתי בסיום מכתבו אשר אומר הוא ושמרו וגו' שהוא היפך ממנהג אנ"ש מדורי דורות... ולאחרי בקשת סליחתו מוכרחני לאמר שגם ע"פ נגלה מבהילה ההנהגה ע"פ הוראת חז"ל בהנהגת תלמיד לרב (סוכה ל"ב ע"ב, רב אחא ברי' דרבא מהדר כו' הואיל ונפיק מפומי' כו')". שם אגרת ו'שפב ["במש"כ ע"ד חלזון ותכלת בהנוגע לפועל עתה בציצית... גם כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע לא הסכים על החידוש בשו"א. ואין עתה תח"י מכתבו בזה. אבל זכורני שמביא שע"פ קבלה יהי' ענין התכלת רק לעת"ל. ואנו אין לנו אלא דברי כ"ק אדנ"ע. ועיין ג"כ סוכה לב, סע"ב: ר"א הוה מהדר כו' הואיל ונפיק מפומי' דר"כ"]. כרך יח אגרת ו'תתקלז ["במ"ש אודות הלינה בהאטעל - ראינו מנשיאנו הק' שהיו נוהגים בהאמור בלי כל חשש אף שהי' הדבר ידוע ומפורסם, כיון שרבו המבקרים אותם - בהאטעל, ועיין סוכה ל"ב סוף עמוד ב': מהדר וכו' הואיל ונפיק מפומי' דרב כהנא כו'"]. כרך יט אגרת ז'רנ ["למנהג כמה מאנ"ש שבחורים היורדים לפני התיבה מסרבים לעטוף טלית ועד"ז בעלי' לתורה הגבהה וכיו"ב. מיוסד האמור על הוראת כ"ק רבותינו נשיאינו... וע"פ סיפור תורתנו [שגם סיפור התורה הוראה היא] (סוכה לב, ב): רב אחא ברי' דרבא מהדר וכו' הואיל ונפיק מפומי' דרב וכו'..."]. כרך כ אגרת ז'תנה ["... ההנהגה שכותב, ז.א. שלא לנגוע כלל בפיאות הראש, לא ראיתי' בתוככי חב"ד, ואדרבא. ואפשר לומר בזה כמה טעמים... ובכל אופן הרי מפורש שהאריז"ל הי' חותכן ומקצרן במספרים (שעהמ"צ וטעמ"צ פ' קדושים). וע"פ האמור הרי חלה על זה הוראת חז"ל הוראה ברורה, במסכת דמינה אזלינן (סוכה לב, ב): רב אחא ברי' דרבא מהדר אתרי וחד הואיל ונפיק מפומי' דרב כהנא. עיי"ש ברש"י. ואת"ל הרי כ"ש וק"ו בנדון דידן, שבזה לא רק דבור הרב אלא מעשה הרב"]. שם אגרת ז'תרנא ["לירד לפני בתיבה בש"ק שלפני יאצ"ט (במוסף וכיו"ב) - אין מנהגנו בזה. והרוצה בזה דוקא - מהיכא תיתי (ויש להעירו מסוכה לב, סע"ב: הואיל ונפיק כו'). אבל לעורר מחלוקת ע"ז וכיו"ב - הוא לא מנהג כ"א איסור מה"ת, ות"ח מרבים שלום"].

75. בלקוטי שיחות שם הערה 62* מוסיף הסבר: "היינו דנוסף על צערו **בכלל** ממצבו הירוד [שאינו מרגיש האור מקיף שבסוכה (או מזה שפתגמו של אדמו"ר האמצעי אינו פועל עליו כו')] - שמצער זה לא ינצל גם על ידי כניסתו לבית... הרי **מעשה השינה בסוכה** גורם לו צער (נוסף), היתכן שיכול לישון בסוכה בלי צער".

76. הסברת מנהגי חסידים על יסוד הנחה קדומה שהחסיד ראוי לשמו, מצינו בכ"מ בתורת הגאונים והצדיקים הקבועים בהיכל הבעש"ט. לדוגמא בעלמא: (א) תנן (ביצה פ"ה מ"ב) "ואלו הן משום שבות... ולא מטפחין ולא מספקין ולא מרקדין". וכך פסק המחבר באו"ח סשל"ט ס"ג: אין מטפחין להכות כף אל כף, ולא מספקין להכות כף על ירך, ולא מרקדין, גזירה שמא יתקן כלי שיר. [וע"ש בב"י]. אבל ברמ"א שם כתב, וז"ל: "והא דמספקין ומרקדין האידנא ולא מחינן בהו משום דמוטב שיהיו שוגגין וכו'. וי"א דבזמן הזה הכל שרי, דאין אנו בקיאין בעשיית כלי שיר וליכא למגזר שמא יתקן כלי שיר דמלתא דלא שכיח הוא ואפשר שעל זה